MAARİF VEKÂLETİ YAYIM MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C.
MAARİF VEKÂLETİ

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR. ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MAARİF VEKÂLETİ YAYIM MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

TEBLİĞLER DERGİSİ

CİLT: 22 | 2 ŞUBAT 1959 | SAYI: 1042

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

K. sayısı: 20
K. tarihi: 24-1-1959

ÖZET:
Okul Beslenme İşleri ve Eğitimi Gezici Başöğretmenleri Talimatnamesi h.

İlk Öğretim Umumi Müdürlüğünden 17 Aralık 1958 tarih ve 46927 sayılı yazılan ve teklif olunan "Okul Beslenme İşleri ve Eğitimi Gezici Başöğretmenleri Talimatnamesi" nin bağlı örneğine göre kabulü hususunun Vekâlet Yüksek Makamının tasvibine arzı kararlaştı.

24-1-1959
Uygundur
Maarif Vekili
Celâl Yardımcı

OKUL BESLENME İŞLERİ VE EĞİTİMİ GEZİCİ BAŞÖĞRETMENLERİ TALİMATNAMESİ

Okul Beslenme İşleri ve Eğitiminin Hedefi

Okul beslenme işleri ve eğitiminin hedefi, ilkokul öğrencilerinin sağlık ve beslenme durumlarını ıslâh ve takviye etmek, onlara sıhhî ve ekonomik beslenme itiyatları kazandırmak ve bu suretle bu itiyatları ailelere yaymak, halkın refah ve sağlığını temin etmektedir.

I
Genel Hükümler

1 — Vilâyetlerde Okul Beslenme İşleri ve Eğitiminin düzenlenmesi, denetlenmesi ve çalışmaların değerlendirilmesi gayesiyle Gezici Başöğretmenler vazifelendirilir. Bu vazifede çalışacak olan Gezici Başöğretmenlerin unvanı (Okul Beslenme İşleri ve Eğitimi Gezici Başöğretmeni) dir.

2 — Okul Beslenme İşleri ve Eğitimi programının tatbik edildiği ve öğrenci nüfus kesafetinin fazla olması dolayısiyle birden fazla Gezici Başöğretmen çalışan Vilâyetlerde lüzumu kadar okullar birleştirilerek müteaddit Gezici Başöğretmenlik bölgeleri kurulur.

3 — Gezici Başöğretmenler Bölge Merkezi olarak tesbit edilen yerde ikâmet etmeye mecburdurlar. İzin almadan veya bir hizmetle vazifeli bulunmadan Bölgesi dışına çıkanlar vazifesinden izinsiz ayrılmış sayılırlar.

4 — Gezici Başöğretmenler Okul Beslenme Komitelerinin tabiî âzasıdırlar. (Vilâyet Okul Beslenme Komiteleri: Vali veya Vali Muavininin Başkanlığında Maarif Müdürü, Belediye Reisi, Sağlık Müdürü, İlköğretim Sağlık Müfettişi veya İlkokullar Doktoru, bir İlköğretim Müfettişi, Kızılay Temsilcisi, Çocuk Esirgeme Kurumu Temsilcisi, Okul-Aile Birlikleri Temsilcisi, Okul Koruma Dernekleri Temsilcisi, Merkez Maarif Memuru, Okul Beslenme İşleri ve Eğitimi Gezici Başöğretmeninden müteşekkildir. Kazalarda da buna mütenazır Kaza Okul Beslenme Komiteleri kurulur.)

II
Okul Beslenme İşleri ve Eğitimi Gezici Başöğretmenlerinin Tayinleri, Gezicilikten Alınmaları ve İzinleri

5 — Gezici Başöğretmenler, Başöğretmenlerin seçim usulleri hakkında tatbik edilen hükümlere göre seçilirler. Maarif Vekâletince lüzum görüldüğü takdirde kurs ve seminerlere tâbi tutulurlar. Kurs veya seminer sonunda başarı gösterenlere birer sertifika verilir ve Gezici Başöğretmen olarak tayin edilirler.

6 — Gezicilik görevinde başarı gösteremediği Maarif Müdürü ve Bölge İlköğretim Müfetişinin müşterek raporu ile sabit olanlar, Gezicilik yapmasına mâni halleri inzibat komisyonu kararı ile tahakkuk edenler, sağlık durumları gezicilik yapmaya elverişli olmadığı sağlık kurulu raporu ile tesbit edilenler veya 2 yıl gezicilik yaptıktan sonra öğretmenlik istiyenler tayinlerinde takip edilen usul dahilinde gezicilikten önceki vazifelerine alınırlar.

7 — Usulüne uygun olarak müracaat eden Gezici Başöğretmenlere okulların tatiline rastlıyan Temmuz ve Ağustos aylarında izin verilir.

III
Okul Beslenme İşleri ve Eğitimi Gezici Başöğretmenlerinin Vazifeleri

8 — Gezici Başöğretmenler, Okulları Beslenme İşleri ve Eğitimi bakımından denetleyen, noksanları görüp ilgililere bildirmekle yetinen bir denetleyici değil, aynı zamanda Gezici Başöğretmen sıfatiyle Bölgesine giren okulların Beslenme İşleri ve Eğitimi faaliyetinin sorumlu bir elemanıdır.

9 — Gezici Başöğretmenler, Bölgelerinin özelliklerine göre bu talimatnamede gösterilen vazifeleri yapmak üzere yıllık programlarını 4 nüsha olarak düzenlerler ve derslere başlanmadan engeç bir ay önce Maarif Memurluğu yoluyla Maarif Müdürlüğüne gönderirler.

Yıllık programlar Maarif Müdürü tarafından tasdik edildikten sonra birer nüshası uygulanmak üzere Gezici Başöğretmenlere ve Bölge İlköğretim Müfettişlerine verilir. Bir nüshası bilgi olarak Maarif Vekâletine gönderilir.

10 — Yıllık programların hazırlanmasında ve diğer faaliyetlerde Gezici Başöğretmenler, İlköğretim Sağlık Müfettişleri Okul Doktorları, bulunmadığı takdirde Hükûmet veya Belediye Doktorları ile sıkı işbirliği yaparlar.

11 — Gezici Başöğretmenler, yıllık programlarında tesbit ettikleri iş ve konuların aylara bölünüşünü ve her gün hangi okulu denetleyeceğini gösterir iki nüsha aylık çalışma çizelgelerini de düzenleyerek bir nüshasını her ay başında Maarif Memurluğu yoluyla Maarif Müdürüne gönderirler.

12 — Gezici Başöğretmenler, her ay sonunda, biri Maarif Memurluğu yoluyla Maarif Müdürlüğüne gönderilmek üzere iki nüsha aylık çalışma raporu düzenliyerek, aylık çalışma çizelgesinde gösterilen işlerden uygulananları, uygulanmıyan maddelerin sebeplerini bildirirler ve müşahedelerine dayanarak alınacak tedbirler hakkında tekliflerde bulunurlar.

13 — Gezici Başöğretmenler, denetlemeleri sonunda öğretmenlere gerekli tavsiyelerde bulunurlar. Tavsiyelerinin özetini her defasında bu maksatla okullarda bulundurulacak özel defterlere yazarlar.

14 — Gezici Başöğretmenler, Bölgelerine giren ve Beslenme programı tatbik edilen okulları birinci ve ikinci sömestirlerde en az birer defa görmeye mecburdurlar.

15 — Vilâyetin umumî Okul Beslenme İşleri ve Eğitimi çalışmalarına dair 10/Aralık, 10/Mart, 10/Haziran, 10/Eylül tarihlerinde Vekâlete gönderilecek umumî faaliyet raporlarının hazırlanmasını temin ederler.

16 — Gezici Başöğretmenler, öğrencilerin boy, ağırlık ve göğüs ölçülerinin eksiksiz olarak yapılmasını ve sadakatla kaydedilmesini, sağlık ve beslenme fişlerinin muntazaman tutulmasını temin için devamlı olarak kontrol ve takipte bulunurlar.

17 — Gezici Başöğretmenler, bu Talimatnamenin 16. maddesinde yazılı ölçü neticelerini yaş ve cinsiyetlere göre tasnif ettirerek Ekim, Ocak ve Mart ayları sonunda Maarif Vekâletine muntazaman gönderilmesini temin ederler.

18 — Gezici Başöğretmenler, denetlemeleri sırasında rastladıkları yetersiz ve fena beslenme dolayısiyle veya herhangi bir hastalık sebebiyle muztarip bulunan öğrencilerin sıhhî muayeneleri için okul idareleri nezdinde teşebbüse geçerler.

19 —Gezici Başöğretmenler, gıdaların temizliği, muhafazası ve hazırlanması ve beslenme işleri konularında sıhhî ve iktisadî esasları temin için ilgililerle temasa geçerler.

20 — Gezici Başöğretmenler okullarda mutfakların kurulmasına ve sıhhî tesisatın tamamlanmasına çalışırlar. Malzeme ve tesisatın iyi kullanılmasını ve muhafaza edilmesini takip ve kontrol ederler.

21 — Gezici Başöğretmenler, öğrencilere verilecek mahallî ilâve gıda maddelerinin temin, tertip ve tevzi işlerinde ilgililerle temas ederler, yardımlarda bulunurlar.

22 — Gezici Başöğretmenler, Beslenme bilgisine ait eserlerden bir seyyar kitaplık kurmıya çalışırlar. Bu kitaplıktan okulları ve velileri faydalandırmak üzere tedbirler alırlar.

23 — Gezici Başöğretmenler, Beslenme işleri ve eğitimi üzerinde zaman zaman toplantılar tertip ederek öğrencileri, öğretmenleri ve velileri aydınlatırlar.

Çeşitli vasıtalardan, flanelograflar ve bilhassa filmlerden faydalanarak beslenme bilgisinin yayılmasını öğrenci, öğretmen, halkın bu konuda yetişmesini sağlarlar.

24 — Gezici Başöğretmenler, Maarif Müdürlüğünce uygun görülecek zamanlarda ve yerlerde kurslar açarlar.

25 — Gezici Başöğretmenler, bölgelerine giren okulları ve okullarla ilgili semt hazırlama merkezlerini daimî olarak kontrol ederler. Tesislerin ve personelin her türlü sağlık ve temizlikleri ile alâkalanarak gerekli tedbirleri alırlar.

26 — Gezici Başöğretmenler, okullarda süt ve süt mamullerinin hazırlanmasında, dağıtım ve yenilmesinde rehberlikte bulunurlar. (Okullarda süt tevziatı Vekâletten verilecek talimata göre yapılır.)

27 — Gezici Başöğretmenler, temizlik için verilen sabunların, öğrencilerin ve sütün hazırlanmasında kullanılan malzemenin temizliğinden gayri yerlerde kullanılmamasını sağlarlar. (Okullarda sabun tevziatı, Vekâletten verilecek talimata göre yapılır.)

28 — Gezici Başöğretmenler, vitamin kapsüllerinin doktor tavsiyesi hariç umumiyetle haftada gün aşırı olmak üzere üç gün müddetle birer adet verilmesine ,kapsüllerin öğrenciler tarafından zayi edilmemesine azamî dikkat ve gayret gösterirler. Gördükleri noksanları ve alınması icabeden tedbirleri ilgililere bildirirler ve takip ederler. (Vitamin kapsüllerinin yıllık tevziatı Vekâletten verilecek talimata göre yapılır.)

29 — Gezici Başöğretmenler, okulları ve halkı sütçülüğe hayvancılığa, sebze ve meyveciliğe teşvik ederler.

Bu maksatla okulların uygulama bahçelerinden istifade edilir.

30 — Gezici Başöğretmenler, hayvancılık, sütçülük, sebze ve meyvecilik sahasında ilgili teşekküllerle işbirliği yaparlar.

31 — Gezici Başöğretmenler, gıda ve temizlik maddelerinin zamanında okullara gelip gelmediğini kontrol ederler ve gerekli teşebbüslerde bulunurlar.

32 — Gezici Başöğretmenler, ders yılının sonunda tatbikine nihayet verilen beslenme faaliyeti neticesinde depo ve ambarlarda mevcut stokların tesbiti için okul idareleri ve beslenme depo memurlarının hazırlıyacakları sayım cetvellerini incelerler ve stok durumlarını zabıtla tesbit ederler.

Bu zabıtlardan iki nüshası Maarif Memurluğu yoluyla Maarif Müdürlüğüne gönderilir; diğer nüshası Gezici Başöğretmenin dosyasında saklanır, bir nüshası da bilgi olarak Vekâlete gönderilir.

33 — Gezici Başöğretmenler, aylık depo ve ambar cetvellerini kontrol ederler. Lüzum gördükleri takdirde Maarif Memurluğu yoluyla Maarif Müdürlüğünden muvafakat aldıktan sonra ambar ve depoları bizzat tadat ve mevcutları zabıtla tesbit ederler ve neticeyi Marif Memurluğuna bildirirler.

34 — Gezici Başöğretmenler, depo ve ambarların Vekâletçe verilen talimat dahilinde tertip ve tanzim işlerini kontrol ve takip ederler.

35 — Gezici Başöğretmenler, istatistik cetvellerinin ambar ve depolara ait defterlerin, teslim ve tesellüme ait cetvellerin ve zabıtların, gümrük muamelâtına ait yazıların hazırlanması hususlarında ilgililere gerekli bilgi ve mütalâalarını bildirmek suretiyle yardım ederler.

36 — Gezici Başöğretmenler, bölgelerinin hususiyetlerine göre ucuz ve bol miktarda yetiştirilmekte olan çeşitli gıda maddeleri hakkında mahallî incelemeler yaparlar. İnceleme neticeleri Vilâyet yoluyla Vekâlete bildirilir.

Vekâlet mütehassıslarının verecekleri talimat dahilinde yemek listelerini okullara dağıtırlar. Yemek listelerinin okullarda uygulanmasını kontrol ve takip ederler, rehberlikte bulunurlar.

IV
Türlü Hükümler

37 — Gezici Başöğretmenler, için bölgelerdeki okullardan birirde büro tesis edilir. Büronun her türlü ihtiyacı Maarif Müdürlüğüğünce karşılanır.

38 — Gezici Başöğretmenler, Maarif Müdürlüğünün Okul Beslenme Bürosu Memurluğunda ve Maarif Müdürlüğünün diğer Büro Memurluklarında çalıştırılmazlar.

39 — Gezici Başöğretmenler, Maarif Müdürünün izniyle lüzum görecekleri her türlü malûmatı Maarif Müdürlüğü Okul Beslenme Bürosundan alabilirler.

40 — Gezici Başöğretmenler, münhasıran Okul Beslenme İşleri ve Eğitimi programının tatbikatında kullanılmak üzere Vilâyetlere tahsis edilen arabalardan istifade ederler.

41 — Gezici Başöğretmenler, gıda ve temizlik maddelerinin ambalajlanmasında kullanılan malzemenin ziyaa uğratılmaması ilâve gıda temini için bu malzemeden istifade edilmesi hususlarında Maarif Müdürlüğünce verilecek talimata göre okullarda yapılan işleri takip ve kontrol ederler.

42 — Bu Talimatname hükümlerinin yerine getirilmesinde Başöğretmen ve öğretmenler uhdelerine düşen vazifeleri yapmakla beraber Gezici Başöğretmenlere her türlü yardım ve kolaylığı göstermekle de mükelleftirler.

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR.

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

(Bu dergi 6-2-1959 tarihinde basılmıştır.) Ankara — Maarif Basımevi